

SHELL MALAYSIA TRADING SDN BHD**A****lwn.****HIJRAH AGENCY****MAHKAMAH TINGGI MALAYA, KUALA TERENGGANU****B****AHMAD MAAROP H****[RAYUAN SIVIL NO: 02-07-2005]****14 MEI 2006**

KONTRAK: *Persetujuan - Terma dan syarat - Estoppel - Sama ada terma dan syarat persetujuan kehendak plaintif sendiri - Sama ada munasabah untuk defendan pertama membuat anggapan hutangnya kepada plaintif telah diambil alih dan dibayar oleh defendan kedua - Sama ada adil untuk plaintif menghendaki defendan pertama membayar hutang*

C**D**

Plaintif adalah sebuah syarikat yang diperbadankan di bawah undang-undang Malaysia dan perniagaan syarikat defendan pertama adalah pengedaran dan penjualan, di antara lain, minyak motor dan gas. Di atas permintaan defendan pertama, plaintif telah menjual barangannya, antara lain, termasuk minyak motor, kepada defendan pertama. Defendan pertama yang bertindak sebagai pengedar 'high street' bagi plaintif kemudiannya menjual dan mengedar barangan plaintif kepada peruncit-peruncit di Terengganu. Defendan pertama enggan membayar kepada plaintif jumlah sebanyak RM223,239.39 yang didakwa oleh plaintif sebagai amaun tertunggak daripada defendan pertama bagi jumlah keseluruhan barangan yang dibekalkan kepada defendan pertama. Plaintif melalui surat bertarikh 5 Januari 2001 kepada defendan pertama telah menamatkan perkhidmatan defendan pertama sebagai pengedar 'high street.' Plaintif telah bersetuju untuk melantik defendan kedua sebagai pengedar 'high street' bagi plaintif untuk menggantikan defendan pertama di atas terma-terma dan syarat-syarat tertentu yang di antaranya adalah (i) defendan kedua hendaklah menjelaskan kesemua hutang defendan pertama kepada plaintif melalui pembayaran bulanan secara progresif; (ii) kesemua liabiliti defendan pertama akan menjadi liabiliti-liabiliti defendan kedua dan (iii) pemungutan bayaran-bayaran daripada pasaran akan dibuat oleh defendan kedua bagi pihak defendan pertama. Walaubagaimanapun, defendan kedua tetap gagal untuk membayar amaun tertunggak sama ada daripada defendan kedua atau defendan pertama kepada plaintif. Plaintif seterusnya menamatkan perlantikan defendan kedua

E**F****G****H****I**

- A sebagai pengedar 'high street' yang berkuatkuasa serta merta dan menuntut jumlah tertunggak, sebanyak RM223,229.59 daripada defendan pertama. Plaintiff juga telah memperolehi penghakiman ingkar terhadap defendan kedua. Defendan pertama menegaskan bahawa berdasarkan kepada keadaan-keadaan kes ini, plaintiff
- B adalah diestop dari memungut hutang itu. Isu yang timbul adalah sama ada defendan pertama bertanggung untuk membayar hutang tersebut (RM223,239.39) kepada plaintiff. Defendan pertama berhujah bahawa dokumen yang penting dalam kes ini adalah surat plaintiff kepada defendan kedua (P3) yang menurutnya
- C hendaklah dinilai berdasarkan kepada keterangan saksi-saksi dalam kes ini.

Diputuskan (menolak tuntutan plaintiff terhadap defendan pertama):

- D (1) Syarat-syarat yang terkandung dalam P3 adalah cadangan balas plaintiff terhadap cadangan penyelesaian yang dikemukakan oleh defendan kedua dan juga perbincangan di antara mereka. Cadangan balas itu merupakan kehendak, pendirian dan sikap plaintiff yang disampaikan kepada defendan
- E kedua ditujukan secara tidak langsung kepada defendan pertama. Oleh kerana terma-terma dalam P3 merupakan kehendak, sikap dan pendirian plaintiff, maka pengenaan terma-terma tersebut dalam P3 termasuk dalam ungkapan 'opponent's actings.' Walaupun P3 dialamatkan kepada defendan kedua,
- F tidak dapat dinafikan bahawa P3 telah dibuat dengan tujuan untuk menyelesaikan hutang defendan pertama dengan plaintiff. Walaupun defendan pertama dan defendan kedua adalah dua entiti undang-undang yang berasingan, pada hakikatnya pemain utama dalam kedua-dua entiti itu adalah pemain yang sama.
- G (perenggan 23)
- (2) SD1 adalah pengarah urusan defendan kedua dan juga rakan kongsi dalam defendan pertama. Plaintiff tidak boleh menyatakan bahawa apa yang dinyatakan dalam P3 adalah
- H untuk perhatian defendan kedua sahaja kerana plaintiff sedar dan mengetahui bahawa perhatian defendan kedua itu adalah juga perhatian defendan pertama. Plaintiff juga sedar dan mengetahui bahawa defendan pertama akan bergantung kepada P3. Dengan berkuatkuasanya P3, defendan pertama tidak lagi
- I boleh menjalankan perniagaan sebagai highstreet distributor kepada plaintiff dan perniagaan itu boleh dialihkan kepada defendan kedua. Dengan terma dalam P3 yang jelas

memperuntukkan bahawa kesemua hutang defendan pertama akan dibayar oleh defendan kedua dengan wujudnya terma-terma dalam P3 yang membawa implikasi bahawa selepas P3 dibuat kesemua hutang yang kena dibayar oleh pelanggan-pelanggan defendan pertama hendaklah dikutip oleh defendan kedua, bahawa plaintif tidak lagi akan memberi bekalan kepada defendan pertama dan bahawa defendan pertama tidak dibenarkan langsung untuk menjual produk-produk plaintif, ia adalah munasabah bagi defendan pertama untuk membuat anggapan bahawa selepas P3 dibuat kesemua hutangnya kepada plaintif telah diambil alih dan akan dibayar oleh defendan kedua. (perenggan 24, 28, & 32)

- (3) P3 telah dibuat dengan persetujuan plaintif, defendan pertama dan defendan kedua. Defendan pertama telah mengemukakan keterangan yang membuktikan atas imbalan kebarangkalian bahawa ia telah dipengaruhi untuk memberikan persetujuan kepada P3 dan bertindak atas anggapan bahawa hutangnya kepada plaintif telah diambil alih dan dibayar oleh defendan kedua. Adalah tidak adil plaintif, yang juga telah pun memperolehi penghakiman bagi hutang itu dari defendan kedua dibenarkan untuk menghendaki defendan pertama membayar hutang itu. (perenggan 36 & 37)

Kes-kes yang dirujuk:

- Boustead Trading (1985) Sdn Bhd v. Arab-Malaysian Merchant Bank Berhad* [1995] 4 CLJ 283 FC (**dirujuk**)
- Housing And Development Board v. Lee Sem Yoong Sdn Bhd* [1987] 1 LNS 30 SC (**dirujuk**)
- Lai Yoke Ngan & Anor v. Chen Teck Kwee & Anor* [1997] 3 CLJ 305 FC (**dirujuk**)
- Sykt Pakar Kayu & Perdagangan Sdn Bhd v. Maa-Sk Sdn Bhd* [1986] 1 CLJ 595; [1986] CLJ (Rep) 694 HC (**dirujuk**)
- Tolhurst v. Association Portland Cement Manufacturers (1900), Ltd* (**dirujuk**)
- The Associated Portland Cement Manufacturers (1900) Limited, And The Imperial Portland Cement Company, Limited v. Tolhurst* [1902] 2 KB 660 (**dirujuk**)
- Bagi pihak plaintif - Tuan Shaikh Abdul Saleem Shaikh Karim; T/n Shaikh David Raj
- Bagi pihak defendan - Tuan Hj Zamani Mohammad; T/n Zamani Mohammad & Co
- Dilaporkan oleh Suhainah Wahiduddin

A PENGHAKIMAN

Ahmad Maarop H:

Fakta-Fakta Ringkas Kes Ini

- B** [1] Fakta-fakta yang telah dipersetujui oleh pihak-pihak dalam kes ini (seperti yang terdapat dalam kandungan 31) mendedahkan fakta-fakta ringkas kes ini. Fakta-fakta yang telah dipersetujui itu adalah seperti berikut:
- C** 1. Plaintiff adalah sebuah syarikat yang diperbadankan di bawah undang-undang Malaysia dengan alamat berdaftar di Bangunan Shell, Off Semantan, Damansara Heights, 50490 Kuala Lumpur.
- D** 2. Perniagaan syarikat defendan pertama adalah pengedaran dan penjualan, di antara lain, minyak motor dan gas yang dijalankan oleh Rashid bin Omar yang beralamat di No. 1090, Kampung Bukit Datu, 21200 Kuala Terengganu, Hussin bin Ismail yang beralamat di No. 97, Kg. Tembakang, Bt. Payong, 20400 Marang, Terengganu, dan Mohd Nor bin Embong yang beralamat di Kampung Rusila, Belakang Masjid Rusila, 21600 Marang Terengganu di dalam perkongsian yang beralamat di No. 484, Jalan Sultan Mohamad, Gong Kapas, 21100 Kuala Terengganu, Terengganu.
- E**
- F** 3. Di atas permintaan defendan pertama, plaintiff telah menjual barangannya, antara lain, termasuk minyak motor, kepada defendan pertama. Defendan pertama yang bertindak sebagai pengedar “High Street” bagi plaintiff kemudiannya akan menjual dan mengedar barangan plaintiff kepada peruncit-peruncit di
- G**
4. Defendan pertama enggan membayar kepada plaintiff jumlah sebanyak RM223,239.39 yang didakwa oleh plaintiff sebagai amaun tertunggak daripada defendan pertama bagi jumlah keseluruhan barangan yang dibekalkan kepada defendan pertama.
- H**
5. Plaintiff melalui surat bertarikh 5 Januari 2001 kepada defendan pertama, menamatkan perkhidmatan defendan pertama sebagai pengedar ‘High Street’.
- I**

6. Plaintiff bersetuju untuk melantik defendan kedua sebagai pengedar 'High Street' bagi plaintiff untuk menggantikan defendan pertama di atas terma-terma dan syarat-syarat tertentu. Terma-terma tersebut terbukti di dalam surat bertarikh 6 Ogos 2000 daripada defendan kedua kepada plaintiff dan surat bertarikh 7 Ogos 2000 daripada plaintiff kepada defendan kedua yang mana, *inter alia*, adalah seperti berikut:
- a. Defendan kedua hendaklah menjelaskan kesemua hutang defendan pertama kepada plaintiff melalui pembayaran bulanan secara progresif sebanyak RM15,000 dengan baki yang akan dibayar selepas 31 Disember 2000.
 - b. Perlantikan defendan kedua sebagai pengedar 'High Street' adalah tertakluk kepada enam bulan tempoh percubaan.
 - c. Sebarang kegagalan mematuhi syarat (a) dan (b) akan menyebabkan penamatan perlantikan defendan kedua sebagai pengedar 'High Street'.
 - d. Kesemua liabiliti defendan pertama akan juga menjadi liabiliti-liabiliti defendan kedua.
 - e. Defendan kedua akan terikat dengan terma-terma dan syarat-syarat yang terpakai kepada perlantikan defendan pertama.
 - f. Pemungutan bayaran-bayaran daripada pasaran akan dibuat oleh defendan kedua bagi pihak defendan pertama.
7. Defendan kedua telah melalui surat bertarikh 12 Februari 2001 mengaku berhutang kepada plaintiff dan mencadangkan jadual pembayaran untuk pembayaran semula amaun tertunggak oleh defendan pertama dan defendan kedua.
8. Walau bagaimana pun, defendan kedua tetap gagal, enggan dan/atau cuai untuk membayar amaun tertunggak sama ada daripada defendan kedua atau defendan pertama kepada plaintiff.
9. Plaintiff seterusnya melalui surat bertarikh 26 Februari 2001 kepada defendan kedua, telah menamatkan perlantikan defendan kedua sebagai pengedar 'High Street' yang berkuatkuasa serta merta.

- A 10. Plaintiff menuntut jumlah tertunggak, sebanyak RM223,229.59 daripada defendan pertama melalui surat tuntutan yang dikeluarkan oleh peguamcara plaintiff bertarikh 3 Ogos 2001.
- B [2] Menurut pernyataan tuntutan plaintiff di ms 10 Ikatan Pliding (kandungan 38) tuntutan plaintiff terhadap defendan pertama ialah bagi jumlah RM223,239.39 tersebut dan juga faedah serta kos.
- [3] Menurut kandungan 38 itu juga (ms 11) tuntutan plaintiff terhadap defendan kedua adalah seperti berikut:
- C (a) jumlah sebanyak RM49,284.94;
- (b) faedah atas jumlah RM49,284.94 atas kadar 1.5 % sebulan sehingga penyelesaian penuh;
- D (c) jumlah sebanyak RM223,239.39 yang terhutang daripada defendan pertama kepada plaintiff;
- (d) faedah atas jumlah RM223,239.39 pada kadar 1.5 % sebulan sehingga penyelesaian penuh;
- (e) kos.
- E [4] Sehubungan ini, satu lagi fakta yang telah dipersetujui oleh pihak-pihak ialah bahawa plaintiff telah memperolehi penghakiman ingkar terhadap defendan kedua. Ertinya, plaintiff telah memperolehi penghakiman bagi jumlah RM223,239.39 tersebut terhadap defendan kedua.
- F
- G [5] Perlu juga ditegaskan bahawa di permulaan perbicaraan kes ini, peguam defendan kedua memaklumkan kepada mahkamah bahawa setelah menimbangkan dokumen-dokumen yang telah difailkan, defendan pertama mengakui jumlah hutangnya dengan plaintiff ialah RM223,239.39. Tetapi defendan pertama menegaskan bahawa berdasarkan kepada keadaan-keadaan kes ini, plaintiff adalah diestop dari memungut hutang itu. Jadi perbicaraan dalam kes ini telah dijalankan untuk membicarakan soal sama ada defendan pertama bertanggung untuk membayar hutang tersebut (RM223,239.39) kepada plaintiff.
- H

Hujah Peguam Defendan Pertama

- I [6] Di dalam hujahnya peguam defendan pertama bergantung kepada penghakiman Mahkamah Persekutuan dalam kes *Boustead Trading (1985) Sdn Bhd v. Arab-Malaysian Merchant Bank Berhad* [1995] 4 CLJ 283. Peguam defendan pertama berhujah bahawa

dokumen yang penting dalam kes ini ialah surat plaintif kepada defendan kedua bertarikh 7 Ogos 2000 (P3), yang menurutnya hendaklah dinilai berdasarkan kepada keterangan saksi-saksi dalam kes ini. Sehubungan ini peguam defendan pertama merujuk kepada keterangan Encik Mohd Bahrin b. Mohd Yunus, Pengurus Akaun plaintif (SP1), di dalam pemeriksaan balas di mana SP1 mengakui bahawa menurut fasal 1 dalam P3, hutang defendan pertama dibayar oleh defendan kedua. Menurut peguam defendan pertama, SP1 juga bersetuju bahawa di bawah fasal 7 dalam P3, defendan kedua akan memungut hutang yang kena dibayar oleh pelanggan-pelanggan kepada defendan pertama. Peguam plaintif berhujah bahawa berdasarkan kepada keterangan SP1 itu, terma-terma di dalam P3 menghendaki defendan pertama melepaskan haknya untuk memungut hutang-hutang yang kena dibayar kepadanya dan memberikan hak untuk memungut hutang tersebut kepada defendan kedua. Peguam defendan pertama berhujah bahawa dalam keadaan itu tidaklah boleh dikatakan bahawa defendan pertama tidak ada kena mengena dengan P3. Menurut peguam defendan pertama, walaupun P3 dialamatkan kepada defendan kedua, persetujuan defendan pertama kepada terma-terma dalam P3 semestinya telah diperolehi, termasuk fasal tentang hak defendan kedua memungut hutang defendan pertama. Menurut peguam defendan pertama, ini jelas dari keterangan Encik Abdul Rashid b. Omar (SD1).

[7] Peguam defendan pertama juga merujuk kepada keterangan SP1 di mana SP1 bersetuju bahawa selepas P3 dibuat, plaintif tidak lagi membekalkan produk-produk petrokimia kepada defendan pertama. Sebaliknya plaintif telah membekalkan produk-produk tersebut kepada defendan kedua. Seterusnya, peguam defendan pertama berhujah bahawa, dengan bergantung kepada P3, defendan pertama bersetuju membenarkan defendan kedua menggantikannya dan memungut apa-apa baki hutang yang kena dibayar kepadanya oleh pelanggan-pelanggannya, menyerahkan stok produk petrokimia yang masih ada dengannya kepada defendan kedua dan bersetuju bahawa plaintif membekalkan produk-produk petrokimia terus kepada defendan kedua, bukan melaluinya.

[8] Peguam defendan juga berhujah bahawa berdasarkan kepada perkara-perkara yang telah dirujuknya itu, kalau pun detriment to the representee perlu dibuktikan untuk menimbulkan estoppel, defendan pertama telah pun membuktikan unsur detriment tersebut. Menurut peguam defendan pertama, ini adalah kerana

- A selepas perjanjian dalam P3 dibuat, defendan pertama tidak lagi berhak memungut hutang-hutangnya dari pelanggan-pelanggan. Kedua, defendan pertama perlu menyerahkan baki stok produk petrokimia kepada defendan kedua dan ketiga, defendan pertama tidak lagi dapat menjalankan perniagaan kerana plaintif akan membekalkan barang petrokimia terus kepada defendan kedua.
- B

- [9] Peguam defendan pertama juga berhujah bahawa untuk menyokong semua itu, dalam plidingnya, plaintif bukan sahaja menuntut wang RM223,239.39 itu dari defendan pertama, tetapi juga dari defendan kedua dan plaintif telah pun memperolehi penghakiman ingkar terhadap defendan kedua.
- C

- [10] Mengakhiri hujahnya peguam defendan menyatakan bahawa dalam keadaan sedemikian, adalah tidak adil bagi plaintif untuk menuntut wang RM223,239.39 itu dari defendan kedua.
- D

Hujah Peguam Plaintif

- [11] Memulakan hujahnya peguam plaintif menyatakan bahawa dalam kes ini terdapat 3 perjanjian yang berasingan. Pertama perjanjian tentang high street distributor di antara plaintif dan defendan pertama, dan berkaitan dengan perjanjian ini plaintif menuntut RM223,239.39 dari defendan pertama. Menurut peguam plaintif, kemudian atas permintaan defendan kedua yang berhasrat untuk mengambil alih dari defendan pertama sebagai high street distributor bagi produk-produk plaintif, plaintif telah bersetuju untuk memasuki satu perjanjian dengan defendan kedua (P3). Menurut peguam plaintif, sebagai balasan kepada perlantikannya sebagai high street distributor, defendan kedua bersetuju bahawa ia akan menyelesaikan kesemua hutang defendan pertama dengan plaintif (iaitu hutang semasa defendan pertama bertindak sebagai high street distributor), dan defendan kedua juga akan memungut hutang yang kena dibayar kepada defendan pertama oleh pelanggan-pelanggan. Menurut peguam plaintif, berikutan itu terdapat satu lagi perjanjian, iaitu perjanjian di antara defendan pertama dan defendan kedua, di mana atas permintaan plaintif, defendan pertama bersetuju untuk menyerahkan kesemua stok yang ada dalam simpanannya dan kesemua buku-buku kepada defendan kedua yang telah dilantik menjadi high street distributor yang baru. Peguam plaintif berhujah bahawa defendan pertama tidak terlibat dengan perjanjian di antara plaintif dan defendan kedua ini (P3). Peguam plaintif berhujah bahawa, di dalam pembelaannya, defendan pertama mahu mahkamah ini mengenakan terma-terma
- E
- F
- G
- H
- I

dan syarat-syarat dalam perjanjian P3 itu kepadanya dan menikmati faedah dari perjanjian itu, sedangkan ia bukan satu pihak kepada perjanjian itu. Peguam plaintif berhujah ini tidak boleh dilakukan dan untuk menyokong hujah tersebut peguam plaintif telah merujuk kepada kes *Tolhurst v. Association Portland Cement Manufacturers (1900), Ltd., The Associated Portland Cement Manufacturers (1900) Limited, And The Imperial Portland Cement Company, Limited v. Tolhurst* [1902] 2 KB 660.

[12] Menurut peguam plaintif, prinsip dalam kes tersebut telah diterima pakai dalam kes *Housing And Development Board v. Lee Sem Yoong Sdn Bhd* [1987] 1 LNS 30.

[13] Menjawab hujah peguam defendan pertama tentang prinsip estoppel dan juga penggunaan kes *Boustead* sebagai otoriti, peguam plaintif berhujah bahawa defendan pertama tidak berjaya membuktikan sebarang inducement atau representasi dari plaintif kepadanya. Menurut peguam plaintif, pendirian plaintif tentang kedudukan dan keberhutangan defendan pertama tidak pernah berubah. Menurutnya, ini jelas dari surat-surat yang dihantar oleh plaintif kepada defendan pertama (P1, P10 dan P11). Menurut peguam plaintif, plaintif sentiasa menuntut dari defendan pertama hutang yang dituntut oleh plaintif dalam pernyataan tuntutan terhadap defendan kedua. Peguam plaintif berhujah bahawa defendan pertama tidak pernah memberikan respons kepada surat-surat yang dihantar oleh plaintif, dan SD1 dalam keterangannya tidak dapat memberikan penjelasan tentang kenapa tiada respons diberikan kepada surat-surat plaintif itu, atau kenapa tiada bantahan dibuat kepada plaintif. Peguam plaintif berhujah kesemua ini menunjukkan bahawa pembelaan estoppel yang ditimbulkan oleh defendan adalah suatu yang difikirkan kemudian (after thought). Menurut peguam plaintif, dalam kes ini, sepatutnya plaintif yang boleh menggunakan estoppel terhadap defendan pertama kerana tidak pernah memberikan respons kepada surat-surat plaintif. Untuk menyokong hujah ini, peguam plaintif telah mengemukakan kes *Sykt Pakar Kayu & Perdagangan Sdn Bhd v. Maa-Sk Sdn Bhd*. [1986] 1 CLJ 595; [1986] CLJ (Rep) 694.

[14] Peguam plaintif juga berhujah bahawa, sikap defendan pertama yang tidak memberi apa-apa respons atau membuat protes kepada surat plaintif juga hendaklah dilihat dari segi prinsip bahawa "he who comes to equity must come with clean hands". Kes *Lai Yoke Ngan & Anor v. Chen Teck Kwee & Anor* [1997] 3 CLJ 305 telah dirujuk sebagai otoriti.

- A [15] Tentang penghakiman ingkar yang telah dimasukkan terhadap defendan kedua, peguam plaintif berhujah bahawa di bawah perjanjian P3, defendan kedua telah bersetuju untuk membayar hutang defendan pertama sebagai balasan kepada perlantikannya sebagai high street distributor dan oleh kerana defendan kedua
- B tidak diwakili dalam mahkamah ini, maka tidaklah dapat diketahui kenapakah defendan kedua telah bersetuju sedemikian. Sehubungan ini, peguam plaintif juga berhujah bahawa mahkamah boleh membuat anggapan bahawa defendan kedua bersetuju untuk membayar RM223,239.39 itu sebagai balasan kepada perlantikan
- C nya sebagai high street distributor.

[16] Mengakhiri hujahnya, peguam plaintif menyatakan bahawa melihat kepada tiga perjanjian yang dinyatakan dalam hujahnya itu, kausa tindakan defendan pertama adalah terhadap defendan kedua.

- D Menurut peguam plaintif, plaintif tidak mempunyai pengetahuan tentang apa-apa persetujuan di antara defendan pertama dan defendan kedua dan plaintif sentiasa mengekalkan pendiriannya bahawa hutang defendan pertama tidak pernah terhapus dengan perjanjian yang dibuat dalam P3.

E **Penghakiman Mahkamah**

[17] Di dalam kes *Boustead* Mahkamah Persekutuan telah menyatakan bahawa masanya telah tiba bagi mahkamah itu mengiktiraf bahawa doktrin estoppel adalah prinsip yang fleksibel di

F mana keadilan dijalankan berdasarkan kepada keadaan-keadaan dalam sesuatu kes itu. Mahkamah Persekutuan juga menegaskan bahawa doktrin estoppel itu luas pemakaiannya dan telah digunakan di dalam situasi-situasi faktual yang berbeza-beza untuk menjalankan keadilan. Sehubungan ini Mahkamah Persekutuan juga

G menyatakan bahawa keadaan-keadaan dalam mana doktrin tersebut beroperasi tiada penamatnya. Setelah menimbangkan otoriti-otoriti terdahulu tentang doktrin tersebut Mahkamah Persekutuan menyatakan di ms 297:

- H Before we conclude on the law upon the subject at hand, there are two elements of the doctrine of estoppel which we think require clarification and restatement. The first concerns the effect which the representation or encouragement had upon the mind of the person relying upon the estoppel; the second has to do with
- I the requirement that such a person should have acted to his detriment.

The traditional view adopted by jurists of great learning is that a litigant who invokes the doctrine must prove that he was induced by the conduct of his opponent to act in a particular way. However, having undertaken a careful examination of the authorities, we are of opinion that this requirement is not an integral part of the doctrine. *All that a representee (which term includes one who has received encouragement in the sense we have discussed earlier) need do is to place sufficient material before a court from which an inference may fairly be drawn that he was influenced by his opponent's actings.* Further, it is not necessary that the conduct relied upon was the sole factor which influenced the representee. It is sufficient that 'his conduct was so influenced by the encouragement or representation ... that it would be unconscionable for the representor thereafter to enforce his strict legal rights' (per Robert Goff J in *Amalgamated Investment* [1982] 1 QB 84 at p 105).

A

B

C

Taking now the requirement of detriment, it is quite apparent that in the early development of the doctrine, there are to be found in the judgments of eminent judges statements indicating that one who relies upon an estoppel must prove that he relied upon his opponent's conduct and in consequence acted to his detriment. And this view had found its way into the equity jurisprudence of Malaysia. (See, for example, *Wong Juat Eng v. Then Thaw En & Anor* [1965] 1 LNS 201.) As has been seen, the former requirement, namely, that there ought to have been reliance was exploded by the decisions in *Amalgamated Investment*, in *Taylor Fashions*, in *Societe Italo-Belge* (sub nom 'The Post Chaser') and *Lim Teng Huan*.

D

E

F

We take this opportunity to declare that the detriment element does not form part of the doctrine of estoppel. In other words, it is not an essential ingredient requiring proof before the doctrine may be invoked. *All that need be shown is that in the particular circumstances of a case, it would be unjust to permit the representor or encourager to insist upon his strict legal rights.* In the resolution of this issue, a judicial arbiter would, when making his assessment of where the justice of the case lies, be entitled to have regard to the conduct of the litigant raising the estoppel. This may, but need not in all cases, include the determination of the question as to whether the particular litigant had altered his position, although such alteration need not be to his detriment.

G

H

[18] Adakah doktrin estoppel seperti yang diuraikan oleh Mahkamah Persekutuan itu terpakai dalam kes ini?

I

- A [19] Dalam kes ini tidak dapat dinafikan bahawa jumlah RM223,239.39 (yang diakui oleh defendan pertama kuantumnya), yang dituntut oleh plaintif dari defendan pertama itu timbul dari perniagaan defendan pertama sebagai high street distributor setelah dilantik sedemikian oleh plaintif. Untuk menyelesaikan hutang
- B defendan pertama itu, defendan kedua, melalui Pengarah Urusannya (SD1) telah mengemukakan cadangan kepada plaintif melalui surat bertarikh 6 Ogos 2000, ms 55 hingga 61 kandungan 39 (P2). Sebelum menjadi pengarah urusan defendan kedua, SD1 adalah rakan kongsi dalam defendan pertama.
- C [20] Menurut SD1, tujuan defendan kedua ditubuhkan adalah untuk mengambil alih sepenuhnya dari defendan pertama perniagaan sebagai high street distributor kepada plaintif. Di dalam surat bertarikh 6 Ogos 2000 itu, (ms 55 kandungan 39) defendan
- D kedua menyatakan bahawa ia telah memutuskan untuk membayar bagi pihak defendan pertama hutang defendan pertama kepada plaintif seperti yang telah dibincangkan dalam mesyuarat pada 3 Ogos 2000 di Kuala Terengganu. Ertinya, sebelum surat 6 Ogos 2000 dihantar bersama-sama cadangan kepada plaintif, telah ada
- E perbincangan di antara plaintif dan defendan kedua pada 3 Ogos 2000.
- [21] Di dalam cadangan yang dikemukakan kepada plaintif itu, antara lainnya, defendan kedua memohon untuk menggantikan
- F defendan pertama bagi menjalankan perniagaan sebagai high street distributor sebagaimana perjanjian yang telah dipersetujui di antara defendan pertama dan plaintif. Dalam cadangan tersebut juga, defendan kedua menyatakan bahawa “segala tanggungan hutang defendan pertama dan tanggungjawab pengedaran minyak shell pelincir akan ditanggung sepenuhnya oleh defendan kedua.”
- G [22] Plaintif telah memberikan jawapan kepada cadangan defendan kedua itu, dalam surat bertarikh 7 Ogos 2000 yang dialamatkan kepada defendan kedua (P3). Dalam P3 plaintif telah mengemukakan terma-terma untuk persetujuan defendan kedua.
- H Melalui SD1, defendan kedua telah memberikan persetujuannya kepada terma-terma yang dikemukakan oleh plaintif dalam P3. SD1 telah menandatangani bagi pihak defendan kedua di bahagian akhir P3 (ms 3 kandungan 40). Plaintif dan defendan kedua bersetuju bahawa P3 adalah perjanjian di antara plaintif dan defendan kedua,
- I tentang pembayaran hutang defendan pertama oleh defendan kedua dan perlantikan defendan kedua sebagai high street distributor. Kandungan P3 adalah seperti berikut:

Re: Hijaz Lubricant Sdn. Bhd.**A**

We refer you our discussion last Thursday 3rd August, 2000, regarding the above subject, we are pleased to inform you that we have considered your proposal on the debt settlement plan for Hijrah Agency and your application to continue the Highstreet Distributor Business under Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. We value your partnership with us for 15 years, thus we hope the following conditions shall be met to salvage your problem and protect our Shell business in North Terengganu.

B

1. To settle all Hijrah Agency debt to Shell on monthly progressive payment of RM15,000 and the balance to be paid thereafter by 31/12/2000 as per your proposal.

C

2. The appointment of Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. as Highstreet Distributor for a probation of 6 months with immediate effect.

D

3. Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. to agree the term and condition contained in the distributorship agreement.

4. Failure to meet item 1 & 2 will automatically fail Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. for the distributorship.

E

5. Shell given the right to monitor the Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. management.

6. Payment of the salaries and commission of En. Yusuf Abdul Rahman and En. Hamzah P.M Abu Bakar will paid directly by Shell to them and later debited to Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. RM900/month will be paid for En. Yusuf and RM800/month for En. Hamzah. Commission rate will be 3% on collection.

F

7. Collection of payments in the market will now be paid into Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. and settled with Hijrah Agency.

G

8. Assignment of En. Mohd. Bahrin Mohd. Yunus (Shell Executive) in the monitoring of the daily operations in terms of orders from Shell and orders by the bikeshop/workshop and collection. This arrangement is required during the probationary period to ensure Hijaz is fully operational.

H

9. Allow us to install the Shell distributor software immediately and you are to provide the necessary hardware for this.

I

A 10. Your QBD Target will be as follows:

	Product Group	Q3/2000 (Aug/Sept) (litres)	Q4/2000 (Oct-Dec) (litres)
	MCO	25,865	47,420
B	GEO	3,447	6,319
	DEP/OTHERS	2,180	3,270
	TOTAL:	31,492	57,009

C Meanwhile, should you require any clarification, please do not hesitate to contact us.

Assuring you of our best attention and services always.

D Thank you.

[23] Peguam plaintif berhujah bahawa keseluruhan perkiraan dalam perjanjian P3 adalah tertakluk kepada “strict compliance” oleh defendan kedua akan kesemua terma-terma dalam P3 dan bahawa defendan pertama hanya akan terlepas dari liabilitinya bagi hutang tersebut selepas defendan kedua mematuhi kesemua terma-terma dalam perjanjian P3. Saya tidak dapat menerima hujah tersebut. Untuk meneruskan huraian selanjutnya, saya ingin menegaskan bahawa bagi saya syarat-syarat yang terkandung dalam P3 adalah cadangan balas plaintif terhadap cadangan penyelesaian yang dikemukakan oleh defendan kedua dalam P2 dan juga perbincangan di antara mereka pada 3 Ogos 2000. Cadangan balas itu merupakan kehendak, pendirian dan sikap plaintif yang disampaikan kepada defendan kedua (dan juga seperti akan saya huraikan nanti) ditujukan secara tidak langsung kepada defendan pertama. Bagi saya oleh kerana terma-terma dalam P3 itu merupakan kehendak, sikap dan pendirian plaintif, maka pengenaan terma-terma tersebut dalam P3 termasuk dalam ungkapan “opponent’s actings” dalam penghakiman Mahkamah Persekutuan dalam kes *Boustead* apabila ia menyatakan “All that a representative ... need do is to place sufficient material before a court from which an inference may fairly be drawn that he was influenced by his opponent’s acting”. Berikutan itu soal seterusnya yang perlu diputuskan mahkamah ialah sama ada defendan pertama telah dipengaruhi oleh pelakuan plaintif itu untuk menimbulkan pemakaian doktrin estoppel di sisi undang-undang. Ini akan saya huraikan dengan lebih lanjut kemudian. Kini saya berbalik kepada

terma-terma dalam P3. Dalam mempertimbangkan kandungan P3, mahkamah hendaklah mempertimbangkan keterangan saksi plaintiff sendiri (SP1) tentang terma-terma dalam P3 itu. Walaupun P3 dialamatkan kepada defendan kedua, tidak dapat dinafikan bahawa P3 telah dibuat dengan tujuan untuk menyelesaikan hutang defendan pertama dengan plaintiff. Selanjutnya perlu ditegaskan bahawa walaupun defendan pertama dan defendan kedua adalah dua entiti undang-undang yang berasingan, pada hakikatnya pemain utama dalam kedua-dua entiti itu adalah pemain yang sama. Hal ini memang diketahui oleh plaintiff dan ini diakui oleh SP1 dalam keterangannya dalam pemeriksaan balas. Dalam pemeriksaan balas peguam defendan pertama menyoal SP1 – “Sekarang segala hasil yang kena dibayar kepada defendan pertama dikutip oleh defendan kedua seperti yang dikehendaki oleh plaintiff. Bagaimana defendan pertama hendak menjalankan perniagaannya? Dalam jawapannya SP1 menyatakan: “Pada hakikatnya orang yang sama menjalankan perniagaan tersebut – maksudnya Hj. Rashid Omar”.

[24] Hj. Rashid Omar (SD1) adalah pengarah urusan defendan kedua dan juga rakan kongsi dalam defendan pertama. Dalam keadaan sedemikian, plaintiff tidak boleh menyatakan bahawa apa yang dinyatakan dalam P3 adalah untuk perhatian defendan kedua sahaja kerana plaintiff sedar dan mengetahui bahawa perhatian defendan kedua itu adalah juga perhatian defendan pertama. Malahan, dalam penghakiman saya, plaintiff juga sedar dan mengetahui bahawa defendan pertama akan bergantung kepada P3.

[25] Dalam keterangannya dalam pemeriksaan balas, SP1 mengakui bahawa menurut syarat pertama dalam P3, plaintiff telah bersetuju bahawa kesemua hutang defendan pertama dibayar oleh defendan kedua. SP1 juga bersetuju bahawa dalam fasal 7 dalam P3, plaintiff mengenakan syarat bahawa kesemua hutang yang kena dibayar oleh pelanggan-pelanggan defendan pertama hendaklah dikutip oleh defendan kedua. SP1 juga bersetuju bahawa syarat dalam fasal 7 itu adalah untuk membolehkan defendan kedua membayar hutang defendan pertama kepada plaintiff. Dalam keterangannya dalam pemeriksaan balas juga SP1 tidak bersetuju apabila peguam defendan pertama mencadangkan kepadanya bahawa, atas kehendak plaintiff, defendan kedua mengambil alih perniagaan defendan pertama. Tidak berpuas hati dengan jawapan SP1 itu peguam defendan pertama telah menanya soalan, “Jika plaintiff

A telah mengenakan syarat bahawa segala hutang yang kena dibayar kepada defendan pertama oleh pelanggannya dikutip oleh defendan kedua, bukannya itu bermakna plaintif menghendaki perniagaan defendan pertama diambil alih oleh defendan kedua?”

B [26] SP1 tidak menjawab soalan tersebut. Sebaliknya dia meminta penjelasan, “Apa maksud ambil alih?”

[27] Soalan seterusnya oleh peguam defendan pertama berikutan dengan reaksi SP1 itu dan jawapan SP1 dapat dilihat dalam petikan dalam pemeriksaan balas SP1 seperti berikut:

C

Soalan: Maksudnya, sekarang segala hasil yang kena dibayar kepada defendan pertama dikutip oleh defendan kedua seperti yang dikehendaki oleh plaintif. Bagaimana defendan pertama hendak menjalankan perniagaannya?

D

Jawapan: Pada hakikatnya orang yang sama menjalankan perniagaan.

[28] Jelas bahawa SP1 tidak memberikan jawapan secara langsung kepada soalan itu. Tetapi dalam pengamatan saya dengan jawapan

E

sedemikian itu, SP1 secara tidak langsung menyatakan bahawa memang benar defendan pertama tidak dapat lagi menjalankan perniagaannya, tetapi tidak mengapa, kerana orang yang sama menjalankan perniagaan tersebut. Walaupun dalam keterangan lanjutnya dalam pemeriksaan balas, SP1 menafikan cadangan

F

peguam defendan pertama bahawa secara efektifnya plaintif telah memindahkan perniagaan plaintif kepada defendan kedua, pada hemat saya hakikat sebenarnya jelas – dengan berkuatkuasanya P3, defendan pertama tidak lagi boleh menjalankan perniagaan sebagai highstreet distributor kepada plaintif dan perniagaan itu telah

G

dialihkan kepada defendan kedua.

[29] Kesimpulan ini disokong oleh keterangan SP1 dalam pemeriksaan balas apabila dia mengakui bahawa selepas P3 dibuat, plaintif tidak lagi memberi bekalan kepada defendan pertama, tetapi kepada defendan kedua. Kesimpulan itu juga disokong oleh

H

keterangan SP1 apabila dia bersetuju dengan cadangan peguam defendan pertama bahawa, selepas P3 dibuat defendan pertama tidak dibenarkan langsung untuk menjual produk-produk plaintif. Dengan mengenakan syarat-syarat sedemikian dalam P3 (yang kemudiannya dipersetujui oleh defendan kedua) adakah adil bagi

I

plaintif menuntut lagi wang RM223,239.39 itu dari defendan pertama? Pada hemat saya jawapannya adalah “tidak”.

[30] Saya menyedari hakikat bahawa tidak ada apa-apa dalam P3 yang secara nyata menyebut bahawa selepas P3 dibuat hutang defendan pertama terhapus. Tetapi, plaintif juga mesti menerima hakikat bahawa dalam P3 juga tidak dinyatakan bahawa P3 tidak menjejaskan hutang defendan pertama kepada plaintif. Sehubungan ini terma ketiga dalam P3 menyatakan:

Failure to meet item 1 & 2 will automatically fail Hijaz Lubricant Sdn. Bhd. for the distributorship.

[31] Ertinya, P3 memperuntukkan bahawa jika defendan kedua tidak menjelaskan hutang defendan pertama seperti yang diperuntukkan dalam fasal pertama dan jika defendan kedua gagal mematuhi peruntukan dalam fasal 2 tentang perlantikannya sebagai high street distributor secara percubaan selama enam bulan, maka ini akan menggagalkan perlantikan defendan kedua sebagai high street distributor. Adalah juga jelas bahawa P3 tidak menyatakan bahawa jika defendan kedua gagal mematuhi syarat pertama dan syarat kedua dalam P3, maka defendan kedua tidak lagi bertanggungjawab membayar hutang defendan pertama seperti yang diakujaji olehnya melalui fasal pertama.

[32] Dengan terma dalam P3 yang jelas memperuntukkan bahawa kesemua hutang defendan pertama akan dibayar oleh defendan kedua dan dengan wujudnya terma-terma dalam P3 yang membawa implikasi bahawa selepas P3 dibuat kesemua hutang yang kena dibayar oleh pelanggan-pelanggan defendan pertama hendaklah dikutip oleh defendan kedua, bahawa plaintif tidak lagi akan memberi bekalan kepada defendan pertama (tetapi kepada defendan kedua) dan bahawa defendan pertama tidak dibenarkan langsung untuk menjual produk-produk plaintif, tidakkah munasabah bagi defendan pertama untuk membuat anggapan bahawa selepas P3 dibuat kesemua hutangnya kepada plaintif telah diambil alih dan akan dibayar oleh defendan kedua? Bagi saya jawapan ialah – adalah munasabah bagi defendan pertama untuk membuat anggapan sedemikian itu. Pada hemat saya anggapan tersebut telah memberikan galakan kepada defendan pertama untuk bersetuju melepaskan haknya untuk memungut hutangnya dari pelanggan-pelanggannya dan memberikan hak tersebut kepada defendan kedua. Anggapan itulah juga yang telah membuatkan defendan pertama bersetuju untuk menyerahkan kepada defendan kedua segala stok serta buku-buku lejar dan invois tentang hutang jualan barang yang belum dikutip. Sehubungan ini seperti yang

- A telah dijelaskan di bahagian lain dalam penghakiman ini, peguam
plaintif berhujah bahawa defendan pertama tidak boleh
menggunakan terma-terma dalam P3 dalam pembelaannya kerana
defendan pertama bukan merupakan satu pihak kepada P3. Untuk
menyokong hujahnya itu peguam plaintif telah merujuk kepada
B penghakiman Collin Mr. Dalam kes *Tolhurst* di mana Yang Arif
Hakim tersebut menyatakan di ms 668:

- C It is, I think, quite clear that neither at law nor in equity could
the burden of a contract be shifted off the shoulders of a
contractor on to those of another without the consent of the
contractee. A debtor cannot relieve himself of his liability to his
creditor by assigning the burden of the obligation to some one
else; this can only be brought about by the consent of all three,
and involves the release of the original debtor.

- D [33] Dari petikan itu adalah jelas bahawa apa yang penting ialah
persetujuan dari ketiga-tiga pihak diperolehi. Sehubungan ini dalam
keterangannya dalam pemeriksaan semula, SD1 menyatakan
bahawa semasa P3 dibuat dia adalah rakan kongsi defendan
pertama dan juga pengarah urusan defendan kedua, dan apabila P3
E diterima dari plaintif, dia dan rakan kongsinya dalam defendan
pertama telah mengadakan mesyuarat dan berikutan mesyuarat itu
defendan pertama telah bersetuju dengan syarat-syarat yang
dikenakan oleh plaintif dalam P3. Saya telah pun menghuraikan
tentang peranan SD1 sebagai pemain utama dalam defendan
F pertama dan defendan kedua, walaupun kedua-dua defendan itu
adalah dua entiti undang-undang yang berasingan. Setelah meneliti
keseluruhan keterangan dalam kes ini saya membuat kesimpulan
fakta bahawa pada hakikatnya P3 telah dibuat dengan persetujuan
plaintif, defendan pertama dan defendan kedua.

- G [34] Peguam plaintif juga telah mempersoalkan mengapa defendan
pertama tidak memberikan apa-apa respons kepada surat-surat
tuntutan plaintif atau membuat protes terhadapnya. Dalam
pengamatan saya, jawapan telah pun diberikan oleh SD1 dalam
H keterangannya dalam pemeriksaan balas:

J: Ya saya pernah lihat surat ini. Surat ini bertarikh 5.1.2001.

S: Jika Defendan 1 menganggap bahawa hutangnya telah
dilupakan kenapa perkara itu tidak ditimbulkan kepada
plaintif apabila Defendan 1 menerima surat P1 ini?

I

J: Kami anggap ini sebagai hutang yang akan dijelaskan oleh
Defendan 2.

A

Saya setuju bahawa surat itu ditujukan kepada Defendan 1.

S: Selain dari menuntut hutang, surat ini juga menamatkan
distributorship Defendan 1, ini juga menimbulkan kejutan
kepada awak?

B

J: Sebab saya beranggapan bahawa selepas perjanjian 7.8.2000
(P3) segala bayaran dan kerugian akan diselesaikan oleh
Defendan 2.

C

[35] Itulah jawapan dan pendirian defendan pertama – ia
beranggap segala hutangnya akan dijelaskan oleh defendan kedua
dan bahawa segala bayaran dan kerugian akan ditanggung atau
diselesaikan oleh defendan kedua. Dalam pengamatan saya itu
jugalah merupakan pendirian defendan pertama dalam pernyataan
pembelaannya (lihat ms 23 kandungan 38).

D

[36] Akhirnya, setelah menimbangkan kesemua keterangan yang
telah dikemukakan dalam kes ini, saya memutuskan bahawa
defendan pertama telah mengemukakan keterangan yang
membuktikan atas imbangan kebarangkalian bahawa ia telah
dipengaruhi untuk memberikan persetujuan kepada P3 dan
bertindak atas anggapan bahawa hutangnya kepada plaintiff telah
diambil alih dan dibayar oleh defendan kedua. Pada hemat saya
dalam keadaan sedemikian adalah tidak adil plaintiff (yang juga telah
pun memperolehi penghakiman bagi hutang itu dari defendan
kedua) dibenarkan untuk menghendaki defendan pertama
membayar hutang itu.

E

F

[37] Atas alasan-alasan yang tersebut itu, tuntutan plaintiff
terhadap defendan pertama ditolak dengan kos.

G

H

I